amúzia

tone_deaf.jpg [1]

Dallamsüketség, botfülűség, idegen szóval amúzia.

A zenei felfogó- vagy alkotóképesség [2] hiányát jelenti. Nem azonos a hallás [3] fiziológiai, hallószerv [4]i zavaraival, tehát a hétköznapi életben nem okoz problémát.

"Érdekes módon a veleszületett dallamsüketség (amúzia) elsõ tudományos leírása csak 2002-ben született meg. Ez nem véletlen, hiszen olyan esetet kellett találni, ahol a zenei képességek szelektív károsodása nem magyarázható agysérüléssel, halláskárosodással, tudati károsodással, szociális-érzelmi faktorokkal vagy ingerszegény környezettel.

Egy ilyen esetet ír le a legjelentõsebb nemzetközi idegtudományi lap, a Neuron (Peretz és mtsai., 2002). A tanulmány egy diplomás ápolónõ (Mónika) esetét vizsgálja. Mónika hallása ép, szociális háttere megfelelõ, IQ-ja normális. Mégis a zenét zörejként érzékeli, és emiatt nem képes zenét hallgatni, ahogyan éneklésre, táncolásra sem képes. Gyermekkorában zenét is kellett tanulnia, ami természetesen teljes kudarccal zárult, de ennek okát akkor nem tudták. Károsodása önmaga számára is csak felnõttként tudatosult, mikor férjhez ment egy zenészhez.

Mónika hallásának részletesebb vizsgálata kimutatta, hogy hangmagasság érzékelése, dallam és ritmus megkülönböztetése veleszületetten, súlyosan károsodott. A károsodás szelektivitására jellemzõ, hogy míg az ének-felismerése károsodott, a beszédhang és a nem verbális hang felismerése nem. Mónika énektanulása is károsodott, ám az énekek szövegét képes megtanulni.
A vizsgálatok kimutatták, hogy a károsodás hátterében a hibás hangmagasság érzékelés áll, azaz a különbözõ magasságú hangokat Mónika nem hallja különbözõnek. Mónika és társai esete nem csak botfülû gyerekekkel bajlódó énektanároknak szolgál tanulságul, hanem rávilágít arra, hogy cikkünk elsõ részében elemzett zenei hangokat feldolgozó idegrendszeri területek kialakulása jelentõs genetikai kontroll alatt áll.
Ez a biológiai háttér egyrészt minden emberben alapvetõ hasonlóságokat eredményez a zenei feldolgozásban, másrészt miután e genetikai háttér igen változékony, jelentõs és örökletes egyéni varianciát okoz a zenei képességekben."
Acsády László (MTA Kísérleti Orvostudományi Kutató Intézet) A zenetanulás idegrendszeri háttere *[5] c. tanulmányából.*

Tone Deaf Test **[6]**

Forrás webcím: https://www.zenci.hu/szocikk/amuzia

Hivatkozások:
[1] https://www.zenci.hu/sites/www.zenci.hu/files/kep/09/tone_deaf.jpg
[2] https://www.zenci.hu/szocikk/alkotokepesseg
[3] https://www.zenci.hu/szocikk/hallas
[4] https://www.zenci.hu/szocikk/halloszerv
[5] http://www.parlando.hu/Acsadi2.htm
[6] http://tonedeaftest.com/